

SINTEZA EUROPEANA

pentru Referentialul ocupatiei Asistent familial în
Bulgaria, România si Ungaria

Document nr: 4.2_EU_ro

Transfert de la certification française
Assistant Familial

Sinteza europeană pentru Referențialul ocupației Asistent familial în Bulgaria, România și Ungaria

Document elaborat de GRETA NORD ISERE

4.2_EU_ro

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autorului, Comisia nefiind responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor conținute.

CUPRINS

PARTEA I: INTRODUCERE	5
1. PREZENTAREA PROIECTULUI	8
1.1 Contextul.	8
1.2 Obiectivele.....	9
1.3 Publicul țintă.	10
1.4 Impactul.....	10
1.5 Parteneriatul și împărțirea rolurilor în cadrul parteneriatului proiectului.	11
2. METODOLOGIA GENERALĂ A PROIECTULUI	13
2.1 Fundamentele metodologiei.	13
2.2 Abordarea Prin Competențe, fir conducător al proiectului.	14
3. REZULTATELE PROIECTULUI	16
4. METODOLOGIA SPECIFICĂ SINTEZEI EUROPENE A REFERENȚIALULUI OCUPAȚIEI ASISTENT FAMILIAL ÎN BULGARIA, UNGARIA ȘI ROMÂNIA.....	18
PARTEA A II-A : METODOLOGIA DE LUCRU.....	19
1. ORGANIZAREA MUNCII ÎN VEDEREA ELABORĂRII DOCUMENTULUI	23
1.1. Rolul diferențelor parteneri.....	23
1.2. Instituțiile din cadrul cărora au fost selectate datele.	24
1.3. Grupele naționale de sprijin	25
1.4 Calendarul de lucru.....	27
PARTEA A III-A : SINTEZA EUROPEANĂ PENTRU REFERENȚIALUL OCUPAȚIEI ASISTENT FAMILIAL ÎN BULGARIA, UNGARIA ȘI ROMÂNIA	31
1. CONTEXTUL DE ANGAJARE, SITUAȚIA ACTUALĂ ȘI PERSPECTIVE.....	33
1.1 Sectoare de activitate	33
1.2 Tipuri de instituții.....	36
1.3 Locul titularului acestei profesiei în cadrul organizației	37
1.4 Evoluția previzibilă a profesiei	38
2. DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR ȘI SARCINILOR PROFESIONALE	40
2.1. Lista activităților și sarcinilor	40
2.2 Descrierea sarcinilor profesionale.....	41
CONCLUZII	49
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	53

PARTEA I
INTRODUCERE

Documentul de sinteză a Referențialelor Ocupației propune inventarul tuturor activităților și sarcinilor vizate în cadrul formării asistenților familiari din fiecare țară participantă în proiect : Bulgaria, România și Ungaria, incluzând în egală măsură referențialul francez.

Obiectivul este de a construi, plecând de la referențialul ocupației existent la nivel național în fiecare țară parteneră, un referențial al ocupației european. Acesta descrie, pornind de la decuparea funcțiilor, activitățile efectuate de asistenții familiari implicați în relația de ajutor a copiilor și precizează condițiile de execuție.

Această sinteză are la bază următoarele documente:

- Referențialul ocupației pentru diploma de stat franceză Asistent Familiar
- Referențialul ocupației Asistent familial în Bulgaria
- Referențialul ocupației Asistent familial în România
- Referențialul ocupației Asistent familial în Ungaria.

Prezentarea proiectului

1.1 Contextul

Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copiilor, document de bază în acest domeniu, recunoaște dreptul acestora de a trăi în familiile lor. Plasamentul copiilor în instituții nu trebuie să intervină decât în ultimă instanță, în caz de necesitate. Cu toate acestea, în anumite țări devenite membre ale Uniunii Europene, excluderea socială a copiilor, fie că sunt copii cu handicap, copii abandonați sau mai pe larg, copii cu carențe afective ori sociale, și plasamentul lor în instituții au fost adesea unica alternativă propusă.

Aceste practici durează de foarte mult timp și sunt motivate de presiuni economice și culturale. Preconizările Raportului Adunării Parlamentare a Consiliului Europei din 5 martie 2003 cu privire la Ameliorarea vieții copiilor abandonați invită țările interesate:

- să stabilească o politică activă de desinstituționalizare și de refacere a legăturilor familiale ale copilului, dezvoltând formule alternative instituționalizării care să favorizeze reîntoarcerea copiilor în familia lor de origine, luarea în îngrijire a copiilor în familii gazdă sau în case familiale, crearea de centre de zi;
- să amelioreze în mod sistematic formarea personalului în serviciu, cu concursul, dacă este nevoie, al organizațiilor străine.

Europa Centrală și de Est cunoaște, de circa 20 de ani, importante schimbări politice, economice și sociale care au modificat în profunzime repartizarea veniturilor populației. Această evoluție a dăunat pentru moment protecției sociale acordate anumitor categorii sociale, cu precădere celor mai slabe: copii, adolescenți și bătrâni.

În Bulgaria, puterile publice au instituționalizat practica plasamentului copiilor abandonați, generând consecințe importante, în special în ceea ce privește recrutarea personalului calificat, disponibil în număr insuficient pentru a face față nevoilor specifice copiilor abandonați. Autoritățile din Bulgaria și-au dat seama de situația creată și au declarat că dezinstituționalizarea copiilor este o prioritate, iar stabilirea unor soluții alternative de luare în îngrijire, mai ales prin crearea de centre de zi, este o necesitate.

În România, după o scădere importantă a natalității în anii 60, Guvernul a instaurat intenționat o politică de favorizare a creșterii natalității, oferind posibilitatea familiilor de a-și plasa copilul în instituții pe cheltuiala statului (Legea 3/1970 care organizează abandonul copiilor în orfelinate). Dorința politică de a reforma legile existente a determinat abrogarea Legii 3/1970 cu privire la abandonul copiilor în orfelinate în anul 1997.

Totuși, în Franța, crearea diplomei de stat de asistent familial (DEAF) acordă un nou statut juridic asistenților familiari; această calificare intenționează să amelioreze calitatea luării în îngrijire, dezvoltând condițiile prealabile aprobării (conținutul formării obligatorii), precum și să protejeze situația acestor profesioniști. Această diplomă a intrat în vigoare în totalitate la 1 ianuarie 2007 și urmărește să permită asistenților familiari, care au urmat formarea

obligatorie prevăzută de articolul L.421.15 din Codul acțiunii sociale și familiei, să obțină o diplomă profesională. În Franța, cei 46 800 de asistenți familiari recunoscuți în activitate oferă ospitalitate pentru aproape 65 000 de copii (adică o medie de 1,7 copii în fiecare familie gazdă), în urma unei decizii judecătorești în 9 cazuri din 10. Diploma de stat de asistent familial atestă competențele necesare pentru găzduirea în mod permanent la domiciliul său și în familia sa a minorilor sau a tinerilor majori în cadrul ajutorului social pentru copii sau a unui plasament judiciar. Formarea care pregătește pentru diploma de stat de asistent familial este construită pe baza unui referențial profesional (definirea profesiei / contextul intervenției, referențialul de funcții / activități și referențialul de competențe) care structurează pe rând formarea și certificarea care atestă dobândirea competențelor.

1.2 Obiectivele

Țările membre ale Uniunii Europene au nevoie să poată plasa copiii (între 0-18 ani) aflați în dificultate sau ruptură socială, și anume copii victime ale deficienței parentale afective sau educative. Directivele politicilor europene stimulează puternic țările membre ale Uniunii Europene să afișeze o politică comună de dezinstituționalizare.

Persoanele care își exercită activitatea pe lângă aceste publicuri diverse sunt, în cazul majorității țărilor, în mare parte voluntari sau salariați fără calificări reale, care se bazează mai mult pe o practică intuitivă decât pe o competență reală. Modurile de luare în îngrijire a acestor copii nu sunt armonizate în cadrul diferitelor țări ale Uniunii Europene.

Proiectul urmărește să pună în aplicare, la nivel european, o practică armonizată de luare în îngrijire a copiilor aflați în dificultate și să armonizeze conținuturile de formare a profesioniștilor bazându-se pe o diplomă franceză care recunoaște o practică profesională inovatoare în ce privește luarea în îngrijire. Este vorba de un transfer al diplomei de Asistent familial existent în Franța către 3 țări partenere (Bulgaria, România și Ungaria), ținând cont de specificul cultural al fiecărei țări etc., în scopul armonizării practicilor utilizate de cele 4 țări europene, răspunzând politicilor europene.

Transferul va consta în punerea la dispoziția partenerilor români, bulgari și unguri a produsului experienței franceze, și anume diploma de asistent familial. Partenerii români, unguri și bulgari vor putea să-și însușească integral sau parțial această diplomă și componentele sale, în funcție de mizele cu care se confruntă și de cadrul de reglementare în care se situează acțiunea lor. Diferitele activități prevăzute în proiect vor permite adaptarea părților transferate la contextul specific fiecăreia dintre cele 3 țări.

Realizarea proiectului AFUE va permite profesionalizarea actorilor sociali. Asistenții familiari vor fi astfel mai bine formați, mai competenți, mai eficienți, capabili să trateze toate situațiile întâlnite. Aptitudinile relaționale și competențele lor vor fi consolidate în practica comunicării, a primirii și a însoțirii, în capacitatea de a reacționa în fața unor situații diverse și de urgență (a observa, a analiza, a acționa), în cunoștințele lor tehnice legate de viața cotidiană (igienă, confort, siguranță, întreținere, alimentare ...), în cunoștințele lor științifice de bază (psihologie, pediatrie). Organizațiile de formare vor dispune de o ofertă de formare reînnoită, adaptată și validată în 4 țări europene (Bulgaria, România, Ungaria și Franța).

Acest proiect susține astfel elaborarea unui sistem de formare alcătuit din instrumente europene comune concepute pentru favorizarea transparenței și recunoașterii competențelor. Demersul acestui proiect va introduce noțiunea de certificare a

competențelor corespunzătoare activităților profesionale necesare pentru meseria de Asistent familial.

1.3 Publicul țintă

Publicul vizat de acest transfer de diplomă este reprezentat de:

- Asistenții familiari din cele 3 țări partenere (Bulgaria, România și Ungaria), care au o nevoie importantă de profesionalizare a practicilor lor;
- Formatorii organizațiilor de formare, care au practici ce variază de la o țară la alta și care se află sau nu în posesia de resurse pedagogice adaptate specificului țării respective;
- Mai pe larg, publicul ce lucrează în sectorul social și de ajutor al copilului.

Publicul țintă final este constituit bineînțeles din totalitatea copiilor aflați în situație de dificultate socială, care, grație realizării acestui proiect, vor fi găzduiți în cele mai bune condiții și vor beneficia de refacerea acestei legături sociale atât de importante pentru dezvoltarea lor.

1.4 Impactul

Impactul asupra lucrătorilor sociali:

În ce privește actorii de teren, adică « lucrătorii sociali », ei vor fi mai bine formați, mai competenți, mai eficienți, capabili să trateze toate situațiile de urgență întâlnite.

Acest lucru se va traduce prin dezvoltarea:

- aptitudinilor relaționale și competențelor lor în practica animației, a comunicării, a primirii și a însoțirii;
- capacității lor de a reacționa în fața unor situații diverse și de urgență (a observa, a analiza, a acționa);
- capacității lor de comunicare asupra stării fizice și morale a beneficiarilor cu membrii echipei «ajutătoare»;
- cunoștințelor lor tehnice legate de viața cotidiană (igienă, confort, siguranță, întreținere, alimentare ...) și de funcționarea instituțiilor tehnice specializate;
- cunoștințelor lor științifice de bază (psihologie, pediatrie) pentru a lucra eficace în echipe mixte cu medicii specializați;
- stăpânirii metodelor de învățare și a proceselor de gândire.

Impactul asupra organizațiilor de formare:

Organizațiile de formare vor fi utilizatorii direcți ai rezultatelor proiectului, ținând cont de nevoile lor și de lipsa actuală de programe în acest sector. Organizațiile intermediare și finanțatoare din fiecare țară participante în proiect în calitate de asociați vor fi sensibile la solvabilitatea și durabilitatea ofertei.

Impactul asupra ofertei de formare profesională și a transparenței calificărilor: organizațiile de formare vor dispune de o ofertă de formare reînnoită, adaptată și valabilă în 4 țări europene (Bulgaria, România, Ungaria și Franța).

1.5 Parteneriatul și împărțirea rolurilor în cadrul parteneriatului

proiectului

Parteneriatul este alcătuit din 10 organizații originare din 4 țări (Bulgaria, Franța, Ungaria și România), și anume:

BULGARIA :

- [Universitatea «St Kliment d'Ohrid» din Sofia](#) (Promotorul proiectului),
- Institutul de Activități și Practici Sociale (SAPI),
- Agenția Națională pentru Educare și Formare Profesională,

FRANȚA :

- [Groupement d'Intérêt Public - Formation et Insertion Professionnel de l'Académie de Grenoble \(GIPFIPAG\)](#),
- [Greta Nord Isère – Centru de formare continuă](#),
- Greta VIVARAIS PROVENCE (Evaluator).

UNGARIA :

- [Universitatea din Pecs](#)

ROMÂNIA :

- [Asociația PARTENER – Grupul de Inițiativă pentru Dezvoltare Locală Iași](#)
- [Universitatea «Alexandru Ioan Cuza» Iași](#)
- Direcția Județeană pentru Protecția Drepturilor Copilului Iași

Este vorba de centre de formare profesională inițială și continuă, cabinete de consiliere, universități, asociații și agenții naționale.

Obiectivele proiectului, tipologia activităților stabilite pentru atingerea acestora, numărul, dar și complementaritatea partenerilor și organizațiilor de sprijin, necesită un parteneriat bine structurat și o gestiune riguroasă. Acest lucru a făcut obiectul unei analize la nivelul partenerilor proiectului, care au stabilit împreună următorul mod de funcționare:

- Alegerea unei organizații « responsabil proiect », însărcinată cu promovarea și gestionarea științifică, administrativă și financiară a proiectului: P0: Universitatea din Sofia (Bulgaria);
- Alegerea unei organizații « coordonator general » însărcinată cu coordonarea generală a diferiților parteneri, care va fi înlocuitorul responsabilului de proiect: P4: GIP FIPAG (Franța);

- Alegerea în fiecare dintre țări, în afara Greciei, a unei organizații « lider » care va fi înlocuitorul coordonatorului general. Aceasta va avea sarcina coordonării acțiunilor proiectului în țara sa. P5: GRETA NORD ISERE pentru Franța, P2: SAPI pentru Bulgaria, P10: Asociația PARTENER pentru România, P7: Universitatea din Pecs pentru Ungaria;
- Alegerea unei organizații « evaluator extern permanent » al modului de funcționare a proiectului, al metodologiilor folosite, al rezultatelor obținute, în special al produselor elaborate și al valorificării lor. Alegerea s-a îndreptat spre organizația GRETA VIVARAIS PROVENCE, care va fi încărcată pe toată perioada proiectului cu controlul calității;
- Alegerea unor organizații experte însărcinate cu lucrările de cercetare și de producție în raport direct cu liderii fiecărei țări.

Metodologia generală a proiectului

2.1 Fundamentele metodologiei

Transferul certificatului francez de ASISTENT FAMILIAL implică mai multe tipuri de transferabilitate:

- **Transferabilitate geografică:** implică transferul titlului de asistent familial existent în Franța în cele 3 țări partenere (Bulgaria, România și Ungaria), ținând cont de specificul cultural și vizând armonizarea practicilor din cele 4 țări europene, astfel încât să răspundă politicii europene. Transferul va consta în a pune la dispoziția partenerilor români, bulgari și unguri a produsului experienței franceze, și anume diploma de asistent familial. Partenerii români, bulgari și unguri vor putea prelua integral sau parțial această diplomă și componentele sale, în funcție de problemele cu care se confruntă și de cadrul de reglementare în care se situează acțiunile lor. Diferitele activități prevăzute în proiect vor permite adaptarea părților transferate la contextul specific fiecăreia dintre cele 3 țări.
- **Transferabilitate metodologică :** cu prilejul acestui proiect de transfer, se pune de asemenea problema partajării în rândul partenerilor europeni a unei singure culturii pedagogice centrate pe același tip de abordare, și anume « Abordarea Prin Competențe (APC) ». Această cultură pedagogică, utilizată la nivelul Uniunii Europene în materie de formare, se bazează pe cercetarea modului optim de armonizare între formare și angajare. Progresiv, APC s-a constituit în jurul unei metodologii plecând de la nevoile economice, construind dispozitive de formare care să răspundă acestor nevoi. Schema este următoarea: ACTIVITĂȚI PROFESIONALE – COMPETENȚE NECESARE – CONȚINUTUL FORMĂRII – CERTIFICAREA. Proiectul permite partenerilor, îndeosebi celor din Europa de Est, să împărtășească aceeași viziune cu privire la finalitatea formării.
- **Transferabilitate sectorială :** Una dintre activitățile proiectului din faza de diagnostic constă în identificarea diferențelor legislative și juridice în domeniul protecției copilului din țările partenere. Studiul și constatările privind problematica abandonului și riscului social pot face obiectul difuzării în alte sectoare: drept, justiție, prevenție, mediere. Un transfer poate fi avut în vedere către numeroase calificări din domeniul sănătății în cadrul cărora relația de ajutor este puternic prezentă – astfel, ingineria competențelor (caracterul modular) și ingineria globală a proiectului sunt transferabile în oricare alt sector.

Pentru realizarea acestui transfer s-a considerat necesar:

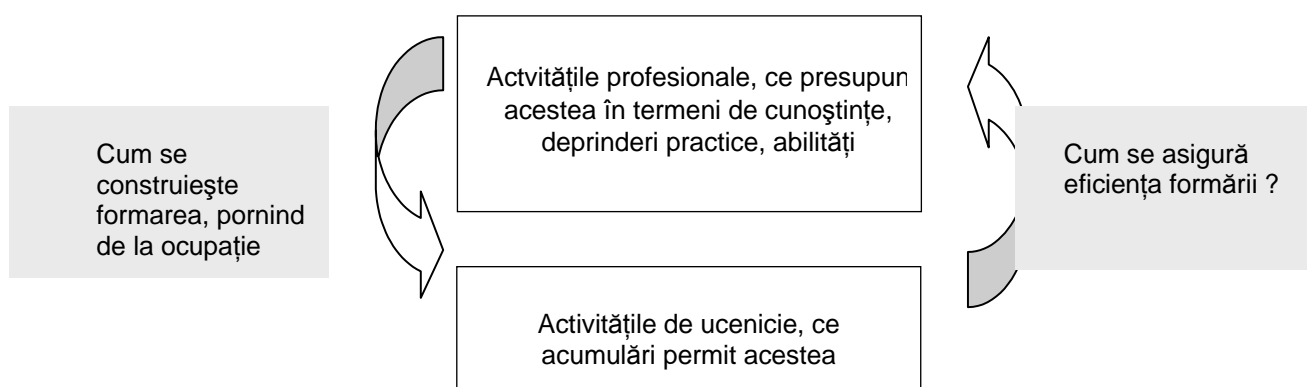
- Să se identifice piedicile în dezvoltarea relației de ajutor în diversele țări;
- Să se adapteze și să se transfere ingineria de formare pentru instrumentarea organizațiilor de formare și a instituțiilor de tip slujbă/formare, în vederea profesionalizării lucrătorilor sociali care au în sarcină relația de ajutor;
- Să se promoveze o ofertă de formare adaptată și reînnoită, care să cuprindă specificul publicului ca mijloc de dezvoltare a relației de ajutor în serviciul politicilor naționale și europene de solidaritate;

- Să se organizeze mai bine problematicile legate de plasamentul familial, să se identifice mai bine rețeaua de actori;
- Să se consolideze cunoștințele și să se faciliteze rezolvarea problemelor în acest domeniu.

2.2 Abordarea Prin Competențe, fir conducător al proiectului

Formatorii au dezvoltat treptat o abordare pentru « a gândi formarea ca pârghie a performanței economice », este vorba de Abordarea Prin Competențe.

APC reprezintă o abordare, o manieră de a vedea lucrurile, un fir conducător care dă sens practicilor de formare. Acest fir conducător constă în articularea activităților profesionale actuale sau în devenire ce țin de o ocupație dată, cu formarea titularilor acestei ocupații, de așa manieră încât acumulările rezultate din formare se transformă în efecte asupra postului de lucru.

Acest fir conducător reprezentat de APC a dat naștere unui nou domeniu de competență a formatorilor, cel al ingineriei de formare.

Definiția ingineriei de formare pe care ne-am axat în proiect este următoarea: « Ansamblu de metode ingineresti aplicate în domeniul formării ». Ținta analizei este o organizație, un serviciu. Ingineria de formare reprezintă, deci, un ansamblu de metode, instrumente, abordări, care vizează:

- Analizarea problematicii resurselor umane dintr-o organizație;
- Traducerea acestei problematici în nevoi de formare;
- Definirea condițiilor în baza cărora această formare este susceptibilă a răspunde nevoilor;
- Evaluarea modului în care acțiunea a produs efecte asupra problematicii;
- Realizarea eventualelor corecții».

În cadrul transferului s-a făcut apel la metodologiile ingineriei de formare aplicabile Abordării Prin Competențe.

Ansamblul produselor ce au făcut obiectul alegerilor de ordin metodologic sunt următoarele:

- Metodologia de construcție a situației de fapt din cele 3 țări;
- Metodologia de construcție a Referențialului de meserii;
- Metodologia de poziționare a dispozitivului de formare în Cadrul european al calificărilor profesionale.

3

Rezultatele proiectului

Proiectul de transfer a permis partenerilor elaborarea mai multor documente, care pot fi consultate gratuit accesând site-ul proiectului <http://www.projetafue.eu>. Lista documentelor realizate în cadrul proiectului este următoarea:

Nr. crt.	Denumirea rezultatului	Codificare
1	Studiu privind intervenția socială și educativă pentru copiii în dificultate și diagnosticul nevoilor de profesionalizare în Bulgaria	1_BG_fr 1_BG_bg
	Studiu privind intervenția socială și educativă pentru copiii în dificultate și diagnosticul nevoilor de profesionalizare în Ungaria	1_HU_fr 1_HU_hu
	Studiu privind intervenția socială și educativă pentru copiii în dificultate și diagnosticul nevoilor de profesionalizare în România	1_RO_fr 1_RO_ro
2	Sinteză europeană a studiilor privind intervenția socială și educativă pentru copiii în dificultate și diagnosticul nevoilor de profesionalizare în Bulgaria, România și Ungaria	2_EU_fr 2_EU_bg 2_EU_hu 2_EU_ro
3	Studiu privind condițiile de transfer a calificării Asistent familial din Franța în Bulgaria, România și Ungaria pe baza studiilor privind intervenția socială și educativă pentru copiii în dificultate și diagnosticul nevoilor de profesionalizare	3_EU_fr 3_EU_bg 3_EU_hu 3_EU_ro
4.1	Referențialul ocupației Asistent familial în Bulgaria	4.1_BG_fr 4.1_BG_bg
	Referențialul ocupației Asistent familial în Ungaria	4.1_HU_fr 4.1_HU_hu
	Referențialul ocupației Asistent maternal în România	4.1_RO_fr 4.1_RO_ro
4.2	Sinteză europeană pentru Referențialul ocupației Asistent familial în Bulgaria, România și Ungaria	4.2_EU_fr 4.2_EU_bg 4.2_EU_hu 4.2_EU_ro
5.1	Referențialul de formare (referențial de calificare, ofertă modulară de formare) pentru Asistent familial în Bulgaria	5.1_BG_fr 5.1_BG_bg
	Referențialul de formare (referențial de calificare, ofertă modulară de formare) pentru Asistent familial în Ungaria	5.1_HU_fr 5.1_HU_hu

	Referențialul de formare (referențial de calificare, ofertă modulară de formare) pentru Asistent maternal în România	5.1_RO_fr 5.1_RO_ro
5.2	Sinteză europeană a Referențialelor de formare (referențial de calificare, ofertă modulară de formare) pentru Asistent familial în Bulgaria, România și Ungaria	5.2_EU_fr 5.2_EU_bg 5.2_EU_hu 5.2_EU_ro
6	Colecție de resurse pedagogice pentru formarea profesională a asistenților maternali în Bulgaria, România și Ungaria	6_EU_fr 6_EU_bg 6_EU_hu 6_EU_ro
7	Program european de formare de formatori pentru transferul rezultatelor proiectului și a resurselor pedagogice	7_EU_fr 7_EU_bg 7_EU_hu 7_EU_ro
8	Site internet	www.projetafue.eu
9	CD ROM „Asistența maternală în Europa”	

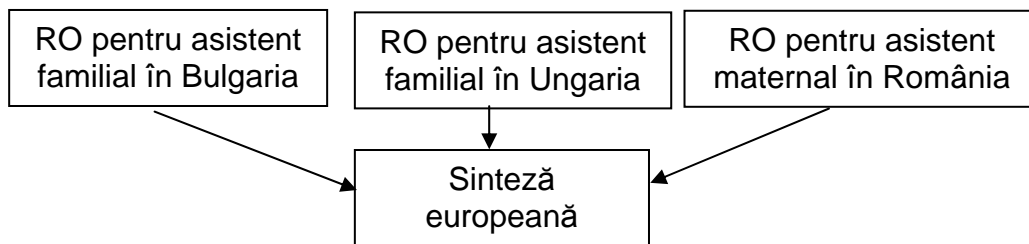

Metodologia specifică sintezei

europene a Referențialului ocupației Asistent Familial în Bulgaria, Ungaria și România

Analizele care au condus la Sinteza europeană pentru Referențialul ocupației Asistent familial în Bulgaria, România și Ungaria sunt următoarele:

- În fiecare din cele 3 țări de transfer a fost construit referențialul ocupației plecând de la analiza ocupației-tip asistent familial, completată cu elemente de transfer din cadrul referențialului francez,
- Prin agregare, plecând de la complementaritatea lor, cele 3 referențiale au fost comparate, analizate și reunite într-o sinteză europeană.

PARTEA a II-a
METODOLOGIA
DE LUCRU

Țările membre ale Uniunii Europene au nevoie să poată plasa copiii (între 0-18 ani) aflați în dificultate sau ruptură socială, și anume copii victime ale deficienței parentale afective sau educative. Directivele politicilor europene stimulează puternic țările aderente la Uniunea Europeană să afișeze o politică comună de dezinstituționalizare.

Persoanele care își exercită activitatea pe lângă aceste publicuri diverse sunt, în cazul majorității țărilor, în mare parte voluntari sau salariați fără calificări reale, care se bazează mai mult pe o practică intuitivă decât pe o competență reală. Modulurile de luare în îngrijire a acestor copii nu sunt armonizate în cadrul diferitelor țări ale Uniunii Europene.

Proiectul urmărește să pună în aplicare, la nivel european, o practică armonizată de luare în îngrijire a copiilor aflați în dificultate și să armonizeze conținuturile de formare a profesioniștilor bazându-se pe o diplomă franceză care recunoaște o practică profesională inovatoare în ce privește luarea în îngrijire. Este vorba de un transfer al diplomei de Asistent familial existent în Franța către 3 țări partenere (Bulgaria, România și Ungaria), ținând cont de specificul cultural al fiecărei țări etc., în scopul armonizării practicilor utilizate de cele 4 țări europene, răspunzând politicii europene.

Transferul va consta în punerea la dispoziția partenerilor români, bulgari și unguri a produsului experienței franceze, și anume diploma de asistent familial. Partenerii români, unguri și bulgari vor putea să-și însușească integral sau parțial această diplomă și componentele sale, în funcție de mizele cu care se confruntă și de cadrul de reglementare în care se situează acțiunea lor. Diferitele activități prevăzute în proiect vor permite adaptarea părților transferate la contextul specific fiecăreia dintre cele 3 țări.

Cu prilejul acestui proiect de transfer, se pune de asemenea problema partajării în rândul partenerilor europeni a unei singure culturi pedagogice centrate pe același tip de abordare, și anume « Abordarea Prin Competențe (APC) ». Această cultură pedagogică, utilizată la nivelul Uniunii Europene în materie de formare, se bazează pe cercetarea modului optim de armonizare între formare și angajare. Progresiv, APC s-a constituit în jurul unei metodologii plecând de la nevoile economice, construind dispozitive de formare care să răspundă acestor nevoi. Schema este următoarea: ACTIVITĂȚI PROFESIONALE – COMPETENȚE NECESARE – CONȚINUTUL FORMĂRII – CERTIFICAREA. Proiectul permite partenerilor, îndeosebi celor din Europa de Est, să împărtășească aceeași viziune cu privire la finalitatea formării.

Proiectul vizează de asemenea și o transferabilitate sectorială. Una dintre activitățile proiectului din faza de diagnostic constă în identificarea diferențelor legislative și juridice în domeniul protecției copilului din țările partenere. Studiul și constatările privind problematica abandonului și riscului social pot face obiectul difuzării în alte sectoare: drept, justiție, prevenție, mediere. Un transfer poate fi avut în vedere către numeroase calificări din domeniul sănătății în cadrul cărora relația de ajutor este puternic prezentă – astfel, ingineria competențelor (caracterul modular) și ingineria globală a proiectului sunt transferabile în oricare alt sector.

Pentru realizarea acestui transfer s-a considerat necesar:

- Să se identifice piedicile în dezvoltarea relației de ajutor în diversele țări;
- Să se adapteze și să se transfere ingineria de formare pentru instrumentarea organizațiilor de formare și a instituțiilor de tip slujbă/formare, în vederea profesionalizării lucrătorilor sociali care au în sarcină relația de ajutor;

- Să se promoveze o ofertă de formare adaptată și reînnoită, care să cuprindă specificul publicului ca mijloc de dezvoltare a relației de ajutor în serviciul politicilor naționale și europene de solidaritate;
- Să se organizeze mai bine problematicile legate de plasamentul familial, să se identifice mai bine rețeaua de actori.
- Să se consolideze cunoștințele și să se faciliteze rezolvarea problemelor în acest domeniu.
- La sfârșitul proiectului, partenerii vor dispune de o sinteză europeană (referențialul ocupației și formării, program de formare) pentru ocupația asistent familia. Acest corp de instrumente de inginerie de formare va fi realizat pe baza produselor ce au fost adaptate în Bulgaria, România și Ungaria.

Organizarea muncii în vederea elaborării documentului

1.1. Rolul diferinților parteneri

Pentru Bulgaria :

Rolul participanților în grupul de sprijin a depins de sarcinile și funcțiile instituțiilor pe care le reprezintă, precum și de competențele lor. Grupul de sprijin a fost împărțit în două grupe de lucru. Obiectivul primului grup a vizat elaborarea documentului. Acest grup a fost compus în principal din reprezentanți ai IAPS, Universității din Sofia « Saint Clément d'Ohrid », Agenției naționale de formare și educație profesională și ai complexelor de servicii sociale pentru copii și familii din Sofia, Shoumen și Pazardzhik. Obiectivul celui de-al doilea grup a fost să valideze documentul astfel elaborat, să indice reperatele și să furnizeze recomandări. Acest grup a fost compus din experți ai Agenției de ajutor social și ai Agenției naționale pentru protecția copilului.

Pentru România :

Prezentul document a fost redactat în colaborare, precum și prin consultarea mai multor organisme și / sau persoane:

- Universitatea “Al. I. Cuza” Iași a fost reprezentată în elaborarea prezentului document de conf. dr. Conțiu ȘOITU și masterand Ștefania TOTH;
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Iași a fost reprezentată în elaborarea prezentului document de Director Executiv – ing. Florin ION; Director executiv adjunct asistență socială pentru copil și familie - Jr. Niculina KARACSONY; Anghelina ENACHE - coordonator Centru de resurse și consiliere pentru asistenți maternali profesioniști și alții.
- Asociația PARTENER - Grupul de Inițiativă pentru Dezvoltarea Locală Iași a fost reprezentată în elaborarea prezentului document de către Cătălin ILAȘCU, expert în domeniul formării profesionale și de către Alina CIORNEI, consilier în domeniul formării continue.
- Consultări punctuale au avut loc și cu reprezentanți ai altor direcții județene de asistență socială și protecția copilului și ai unor structuri de formare sau certificare a formării (Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților).

Pentru Ungaria :

Specialiștii enumerați mai jos (cf.subpunctului 1.3 Grupele naționale de sprijin pentru Ungaria) au redactat următoarea versiune prin lucru în echipă și consultărilor individuale.

1.2. Instituțiile din cadrul cărora au fost selectate datele

Pentru Bulgaria :

- Universitatea din Sofia;
- SAPI;
- Agenția națională de educație și formare continuă ;
- Centrul de ajutor public – Sofia;
- Centrul de ajutor public – Shumen;
- Centrul de ajutor public – Pazardjik ;
- Centrul regional pentru asistență familială – Sofia;
- Centrul regional pentru asistență familială – Pernik ;
- Centrul regional pentru asistență familială – Shumen ;
- Centrul regional pentru asistență familială – Smolyan ;
- Centrul regional pentru asistență familială – Gabrovo ;
- Centrul regional pentru asistență familială – Targovishte ;
- Centrul regional pentru asistență familială – Veliko Tarnovo ;

Pentru România :

- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași (Serviciul public de asistență socială),
- Serviciul Public Local de Asistență Aocială (Serviciul public de asistență socială),
- Direcția de Asistență Socială Comunitară Iași (Serviciul public de asistență socială),
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui (Serviciul public de asistență socială),
- Colegiul Național al Asistenților Sociali (Organizație națională profesională),
- Universitatea «Al. I. Cuza» Iași (universitate),
- Universitatea Baia Mare (universitate),
- Asociația PARTENER - Grupul de Inițiativă pentru Dezvoltarea Locală Iași (ONG cu activitate / expertiză în domeniul social),
- Caritas România (ONG cu activitate / expertiză în domeniul social),
- Centrul Național pentru Formarea Profesională a Adulților - CNFPA (Agenție națională care reglementează formarea continuă a adulților).

Pentru Ungaria :

Administrația din departamentul Baranya,
Biroul de Protecție a Copilului
Centrul de Protecție a Copilului din departamentul Baranya

1.3. Grupele naționale de sprijin

Pentru Bulgaria :

Instituția	Nume și prenume	Funcția	Date de contact
Agenția națională de protecție a copilului	Darinka Yankova	Secretar general	2 rue de Triaditza, Sofia tél. +359 2 933 90 50
Direcția « Politica Statului pentru copil » din cadrul Agenției naționale de protecție a copilului	Tsveta Antonova	Director	2 rue de Triaditza, Sofia tél. +359 2 933 90 32
Direcția « Protecția copilului » din cadrul Agenției de intervenție socială	Ofeliya Kaneva	Director	2 rue de Triaditza, Sofia tél. +359 2 933 90 37
Agenția națională de educație și de formare continuă	Penka Nikolova	Expert public	125 Tzarigradsko chaussée Blvd tél. +359 2 973 33 58
Centrul de ajutor public – Sofia	Bilyana Koycheva	Director	175 rue de Pirotska, Sofia tél. +359 2 920 42 38 e-mail: sapi_slaveykov@abv.bg
Complexul de servicii sociale pentru copii și familii, Shoumen	Veneta Gospodinova	Director	12 rue de Dimitar Blagoev, Shoumen tél. + 359 54 852 47 13 e-mail: ksu_sh@abv.bg
Complexul de servicii sociale pentru copii și familii, Pazardzhik	Yana Staneva	Director	48 Aleksandar Stamboliiski Blvd, Pazardzhik tél. + 359 34 447 530 e-mail: ksu_pazardjik@abv.bg
Instituția pentru copii « Petko Rachov Slaveykov », Sofia	Nadiya Dzhounova	Director	175 rue de Pirotska, Sofia tél. + 359 2 822 33 03
Facultatea de Pedagogie primară și preșcolară din cadrul Universității din Sofia	MdC dr.Neli Petrova-Dimitrova	Profesor	69A Shipchenski prohod, Sofia tél. +359 2 872 08 93
Institutul de activități și de practici școlare	Dr.Nadiya Stoykova	Director executiv	22 rue de Lulin planina, Sofia tél. +359 2 852 47 13 e-mail: sapi@abv.bg
Institutul de activități și de practici școlare	Yanitsa Nedelcheva	Formator	175 rue de Pirotska, Sofia tél. +359 2 920 42 38
Facultatea de Pedagogie primară și preșcolară din cadrul Universității din	Hristina Otzetova	Asistent profesor	69A Shipchenski prohod, Sofia tél. +359 2 872 08 93

Instituția	Nume și prenume	Funcția	Date de contact
Sofia			
Facultatea de Pedagogie primară și preșcolară din cadrul Universității din Sofia	Marina Pironkova	Asistent profesor	69A Shipchenski prohod, Sofia tél. +359 2 872 08 93
Facultatea de Pedagogie primară și preșcolară din cadrul Universității din Sofia	Stefan Stefanov	Asistent Profesor	69A Shipchenski prohod, Sofia tél. +359 2 872 08 93

Pentru România :

Formatorii care au coordonat elaborarea referențialului ocupației:

Nume și prenume	Funcția	Instituția
Coțiu ȘOITU	Conf. Dr.	Universitatea Al. I. Cuza
Adrian NETEDU	Conf. Dr.	Universitatea Al. I. Cuza
Daniela ȘOITU	Conf. Dr.	Universitatea Al. I. Cuza
Camelia MORARIU	Asist. Drd.	Universitatea Al. I. Cuza
Mihaela RĂDOI	Lect. drd	Universitatea Al. I. Cuza
Cătălin ILAȘCU	Expert formare profesională	As. PARTENER - GIDL
Alina CIORNEI	Consilier formare profesională	As. PARTENER - GIDL
Angelina ENACHE	Formator	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași

Profesioniștii care au participat la elaborarea referențialului ocupației

Nume și prenume	Funcția	Instituția
Niculina KARACSONY	Director general adjunct și jurist	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași
Angelina ENACHE	Psiholog și coordonator al centrului de consiliere pentru asistenți maternali	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași
Liliana MIHALCEA	Asistent social și coordonator al Serviciului de coordonare a asistenților maternali	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași

Pentru Ungaria :

Formatorii care au coordonat elaborarea referențialului ocupației:

Nume și prenume	Funcția	Instituția
Dr. KOVÁCS Sándor	Profesor pensionat	Pécsi Tudományegyetem (Universitatea din Pécs)
Dr. KOZMA Béla	Director	Comenius Szakképző Intézet (Instituția de Invățământ Profesional Comenius)

Specialiștii care au participat la elaborarea referențialului ocupației:

Nume și prenume	Funcția	Instituția
KOCH József	Raportor specializat în protecția copilului	Baranya Megyei Önkormányzat Hivatala (Primăria Departamentului Baranya)
VARGA Veronika	Consultant specializat în metodologie	Baranya Megyei Gyermekevédelmi Központ (Centrul de Protecție a Copilului din Departamentul Baranya)

1.4 Calendarul de lucru

Calendarul reuniunilor de lucru la nivel internațional cu privire la referențialele ocupației

Tipul reuniunii	Locul	Data	Scopul
Reuniunea de lucru internațională	Bourgoin	3 - 5 mai 2010	Formarea pregătitoare pentru elaborarea referențialului ocupației
Reuniunea de lucru internațională	Sofia	28 - 29 iunie 2010	Primele dezbateri, control
Reuniunea de lucru internațională	Budapest	20 decembrie 2010	Evaluare, corecții
Reuniunea de lucru internațională	Lyon	4 – 5 aprilie 2011	Evaluare, corecții

Calendarul reuniunilor de lucru la nivel național cu privire la referențialele ocupației

Pentru Bulgaria :

Nr. crt.	Scopul	Locul	Data
1.	Repartizarea sarcinilor de lucru	Agenția națională de educație și de formare continuă	09.09.2010
2.	Repartizarea sarcinilor de lucru	SAPI	06.01.2011
3.	Repartizarea sarcinilor de lucru	Facultatea de Pedagogie primară și preșcolară din cadrul Universității din Sofia	13.04.2011
4.	Validarea modificărilor; Repartizarea sarcinilor de lucru	Agenția națională de educație și formare continuă	16.06.2011
5.	Repartizarea sarcinilor de lucru	Agenția națională de educație și de formare continuă	12.09.2011

Pentru România :

Nr. crt.	Scopul	Locul	Data
1.	Reuniune în vederea pregătirii și distribuirii rolurilor în cadrul echipei partenerilor români, în vederea elaborării în cadrul proiectului AFUE a Referențialului Ocupației pentru asistentul maternal profesionist în România prezentat la Bourgoin Jailleu	Iași	8 - 9 iunie 2010
2.	Elaborarea Referențialului Ocupației pentru asistent maternal în România	Iași	10 - 24 iunie 2010
3.	Reuniune pentru validarea RO în vederea prezentării în cadrul Comitetului de pilotaj de la Sofia, Bulgaria 28 - 29.06.2010	Iași	25 iunie 2010
4.	Reuniune în vederea corectării conținutului și formei de prezentare a RO în baza problemelor identificate în cadrul Comitetului de pilotaj din Sofia Bulgaria, 28-29.06.2010	Iași	7 - 8 iulie 2010
5.	Reuniuni în vederea redactării finale a RO pentru asistent maternal în România.	Iași	10 și 24 sept. 2010
6.	Reuniuni în vederea validării RO pentru asistent maternal în România, respectând grila propusă în cadrul proiectului AFUE.	Iași	4 oct. 2010

Pentru Ungaria :

Nr. crt.	Scopul	Locul	Data
1.	Prezentarea proiectului, planificarea activității	PTE FEEK (Universitatea din Pécs)	1 iunie 2010
2.	Colectarea activităților profesionale ale asistentului familial	PTE FEEK (Universitatea din Pécs)	9 iunie 2010
3.	Conținutul referențialului ocupației	PTE FEEK (Universitatea din Pécs)	25 iunie 2010

PARTEA A III-A
SINTEZA
EUROPEANĂ
PENTRU
REFERENȚIALUL
OCUPAȚIEI ASISTENT
FAMILIAL ÎN BULGARIA,
UNGARIA ȘI ROMÂNIA

Contextul de angajare, situația actuală

și perspective

1.1 Sectoare de activitate

Pentru Bulgaria :

« Îngrijirea în plasament » cuprinde toate caracteristicile unei activități profesionale din grupul de meserii specific relației de ajutor. Prin natura sa, această activitate se înrudește cu profesia de educator din instituțiile specializate deoarece este vorba de **o îngrijire permanentă acordată copilului ai cărui părinți au dificultăți pe termen lung ce nu le permit asigurarea rolului de părinte.**

Diferența esențială, în comparație cu profesia de educator într-o instituție specializată, constă în locul în care această profesie este exercitată : îngrijirea la domiciliu are loc în casa familiei de plasament, în timp ce educatorii își desfășoară activitatea în cadrul instituției specializate. De cele mai multe ori, motivul confuziei între îngrijirea în plasament și adopție este legat de locul unde este efectuată îngrijirea. Lipsa unui contract de muncă și a unei remunerări a activității exercitate de către asistenții familiari benevoli conduce în egală măsură la confuzia tipurilor de îngrijiri și la similitudinea între adopție și îngrijirea copilului de către apropiați sau de către membrii familiei lor.

Profesionalizarea în sectorul « îngrijirii în plasament » va conduce la clarificarea noțiunilor și la clasificarea netă a tipurilor de îngrijire pentru copil (cf. tabel de mai jos).

Cu excepția adopției, toate celelalte forme de îngrijire acordate copilului sunt forme de îngrijire comună cu părinții biologici, dar cu nivele diferite.

Este vorba, într-adevăr, de forme de servicii acordate părinților biologici care se confruntă cu dificultăți variate ce îi împiedică să se ocupe de copiii lor. Serviciile constau în înlocuirea îngrijirii părintești pentru un interval de timp diferit (de la câteva ore în creșe și grădinițe de copii pentru părinții care muncesc și care acordă profesioniștilor dreptul de a se ocupa de nevoile fundamentale ale copiilor lor, la luni și ani în cazul copiilor cu risc, ale căror părinți se ocupă de aceștia extrem de deficitar).

Caracteristici	Părinte adoptiv	Asistent familial	Educator în IS	Educator într-un centru pentru copii	Îngrijirea copilului cu ora - practică privată
Relația juridică și de muncă privind îngrijirea efectuată	-	x/-	X	X	Acord cu părinții
Remunerația activității efectuate	-	x/-	X	X	X
Derularea unei formări drept condiție preliminară în realizare îngrijirii	x	x	-	-	-
Tipul de îngrijire	Permanent	Temporar	Temporar	Temporar	Temporar
Perioada de îngrijire în timpul unei săptămâni	24 ore, 7 zile lucrătoare	24 ore, 7 zile lucrătoare	24 ore, 7 zile lucrătoare.	8 ore; 24 ore, 5 zile lucrătoare /este vorba de creșe sau grădinițe de copii care primesc 24 de ore din 24 de ore	După acordul cu părinții, cel mai adesea în zilele lucrătoare
Capacitatea părinților biologici de a acoperi nevoile fundamentale ale copilului	-	-	-	X	X
Legătura copilului cu părinții biologici	-	x	X	X	X
Locul în care are loc îngrijirea	Casa părintelui adoptiv	Casa asistentului familial	Instituția	Instituția	Casa părinților biologici
Drepturi părintești	x	-	-	-	-
Drepturi de moștenire	x	-	-	-	-

Pentru Ungaria :

Asistentul familial este un profesionist care, în cadrul propriei sale familii, asigură un plasament temporar sau de lungă durată unui copil minor, separat provizoriu de familia sa biologică; sau unui tânăr major care beneficiază de un plasament temporar. Acesta asigură dezvoltarea echilibrată a copilului plasat în familia sa printr-un proiect de plasament individual.

În timpul activităților sale, asistentul familial ține cont în primul rând de interesul copilului, îl ajută în menținerea relațiilor cu familia sa biologică, susține întoarcerea și integrarea în propria familie, sau – în caz de absență a relațiilor cu familia biologică – adopția. Vizează limitarea inegalităților de șanse datorate educației în afara familiei biologice.

Pentru România :

Legea nr. 272/2004 stabilește atât tipurile de servicii destinate prevenirii separării copilului de părinți, cât și pe cele de protecție specială a copilului care a fost temporar sau definitiv separat de părinți. S-au organizat și au devenit funcționale următoarele tipuri de servicii: servicii de zi, servicii de tip familial și servicii de tip rezidențial.

Serviciile de tip familial asigură creșterea și îngrijirea copilului separat temporar sau definitiv de părinți la domiciliul unei persoane fizice sau familii (familie extinsă, asistent maternal, altă familie/persoană).

Asistentul maternal profesionist (AMP) este persoana fizică, atestată în condițiile legii, care asigură, prin activitatea pe care o desfășoară la domiciliul său, creșterea, îngrijirea și educarea necesare dezvoltării armonioase a copiilor pe care îi primește în plasament sau în încredințare.

Hotărârea de Guvern 679/2003 prevede condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului maternal profesionist; Art. 1 și atribuțiile asistentului maternal:

- să asigure creșterea, îngrijirea și educarea copiilor, în vederea asigurării unei dezvoltări armonioase fizice, psihice, intelectuale și afective a acestora;
- să asigure integrarea copiilor în familia sa, aplicându-le un tratament egal cu al celorlalți membri ai familiei;
- să asigure integrarea copiilor în viața socială;
- să contribuie la pregătirea reintegrării copiilor în familia lor naturală sau la integrarea acestora în familia adoptivă, după caz;
- să consemneze evenimentele importante din viața copilului, legate de starea de sănătate și medicamentele administrate, legate de activitatea școlară, progresul înregistrat și performanțele sale;
- să asigure continuitatea activității desfășurate și în perioada efectuării concediului legal de odihnă, cu excepția cazului în care separarea de copiii plasați pentru această perioadă este autorizată de către angajator;
- să păstreze confidențialitatea informațiilor pe care le primește cu privire la copii;
- AMP are obligația să informeze de îndată DGASPC /OPA care le monitorizează activitatea cu privire la orice schimbare survenită în situația lor personală, familială sau socială care ar putea să influențeze activitatea lor profesională;
- AMP are obligația să participe la cursurile de perfecționare organizate de angajatori;
- În relația cu copilul: AMP trebuie să asigure protecția, educarea și comunicarea;

- În relația cu familia naturală / de adopție: AMP trebuie să asigure funcția de comunicare și informare;
- În relația cu angajatorul: AMP trebuie să asigure funcția de comunicare, informare și formare profesională.

1.2 Tipuri de instituții

Pentru Bulgaria :

Instituții direct angajate prin profesie :

- Direcția « Asistență socială »
- Departamentul « Protecția copilului »
- Centrul de sprijin public

Alte instituții:

- Grădinițe de copii
- Școli
- Servicii sociale ale comunității
- Centre de reabilitare și integrare socială
- Centre de zi

Pentru Ungaria :

Rețele de asistenți familiali, echipe de lucru, colectivități locale, structuri neguvernamentale, biserici.

Pentru România :

Categoriile de instituții în cadrul cărora activează asistenții maternali profesioniști se încadrează în categoria furnizorilor publici de servicii sociale, de tipul:

- Serviciul public de asistență socială de la nivel județean sau local;
- Alte servicii publice specializate la nivel județean și local;
- Instituții publice care au creat departamente de asistență socială.

Serviciul public de asistență socială organizat la nivel local are responsabilitatea de a crea, menține sau dezvolta servicii sociale cu caracter primar, în funcție de nevoile sociale identificate, având ca scop prioritar asigurarea bunăstării sociale a persoanelor în mediul lor de viață, în familie sau în comunitate.

Serviciul public de asistență socială organizat la nivel județean are responsabilitatea de a crea, menține sau dezvolta servicii sociale specializate, în funcție de nevoile sociale identificate, având ca scop prioritar asigurarea bunăstării sociale a persoanelor în mediul lor de viață, centrat pe reinserția în mediul său de viață, în familie sau în comunitate.

Furnizorii privați de servicii sociale pot fi:

- Asociații, fundații, culte religioase sau alte forme organizate în rândul societății civile;
- Persoane fizice autorizate în condițiile legii;
- Filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute de legislația în vigoare;
- Organizații internaționale non-profit.

Furnizorii de servicii sociale pot organiza și furniza servicii sociale doar dacă respectă condițiile legale. Metodologia de acreditare a furnizorilor de servicii sociale este aprobată de către Guvern, în baza propunerii Ministerului Muncii.

Societățile comerciale pot furniza servicii sociale doar dacă au fost înființate în acest scop.

1.3 Locul titularului acestei profesiei în cadrul organizației

Pentru Bulgaria :

În prezent asistenții familiari nu sunt considerați parte integrantă a unei structuri profesionale bine determinate. Faptul că semnează un contract de muncă cu Direcția « Asistență socială » (DAS) nu este suficient pentru a face parte din structura profesională a Agenției de asistență socială (AAS), a cărei structură teritorială este DAS.

Numărul de asistenți familiari nu face parte din numărul total de angajați ai AAS.

Modul în care asistenții familiari sunt priviți este important. Într-adevăr, mai curând sunt considerați clienți ai sistemului, decât colegi ai lucrătorilor sociali.

Pentru Ungaria :

Un asistent familial profesionist lucrează cu o echipă de consilieri. Activitatea sa este gestionată prin contract sau mandat. Acesta lucrează bazându-se pe sprijinul serviciilor de protecție a copilului sau al altor servicii sociale.

Asistentul familial tradițional își asumă răspunderea în cadrul unui contract de comision pentru luarea în ocrotire a maxim patru minori (sau tineri adulți), ținând cont în egală măsură de proprii săi copii. Condiția necesară pentru exercitarea profesiei este parcurgerea unei formări de 60 de ore.

Asistentul familial profesionist special trebuie să se adapteze pentru a asigura dezvoltarea echilibrată a copilului plasat în familia sa; sunt copii care prezintă grave simptome psihice sau asociale, care luptă împotriva substanțelor psihoactive și care solicită îngrijiri speciale. Asistentul familial profesionist special trebuie să fie apt să ajute reintegrarea copilului în propria sa familie de origine.

Autoritatea care face să funcționeze rețeaua de asistenți familiari ajută asistentul familial în îndeplinirea continuă a funcțiilor; aceasta asigură în egală măsură controlul profesional.

Consultantul asistentului familial pregătește împreună cu asistentul familial proiectul de asistență personală a copilului plasat la acesta din urmă.

Pentru România :

Meseriile din domeniul asistenței sociale pot fi structurate în funcție de nivelul studiilor astfel:

- Studii superioare (BAC +):
  - ❖ Asistent social în domeniul abuzului, neglijării, rețelilor tratamente,
  - ❖ Asistent social în domeniul adopțiilor,
  - ❖ Asistent social în domeniul prevenirii abandonului și reintegrării,
- Studii medii (BAC):
  - ❖ Asistent social cu studii medii,
  - ❖ Animator socio-educativ,
- Diplomă de calificare (BAC -2):
  - ❖ Ajutor la domiciliu pentru persoane în vârstă și copii,
  - ❖ Lucrător social,
  - ❖ Asistent maternal profesionist.

Categoriile de personal implicate în desfășurarea activității în domeniul asistenței maternale sunt:

- asistenți sociali ai asistentului maternal,
- asistenți sociali ai copiilor plasați la asistenți maternali,
- asistenții maternali profesioniști.

1.4 Evoluția previzibilă a profesiei

Pentru Bulgaria :

Recrutarea asistentului familial de către furnizorii de servicii sociale este posibilă din punct de vedere legislativ, dar nu este prevăzută posibilitatea acordării de mijloace financiare pentru a acoperi remunerațiile muncii efectuate și cheltuielile de întreținere. Dacă aceste dificultăți sunt rezolvate, asistenții familiari vor putea face parte din personalul furnizorilor de servicii sociale.

Pentru Ungaria :

Printre diferitele forme de luare în ocrotire, plasamentul la asistentul familial ocupă un loc din ce în ce mai mare, în acord cu reglementările europene.

Profesia de asistent familial este pe cale de profesionalizare, contractele de muncă ating media de ocupare generală.

Activitatea asistentului familial devine mai eficientă, fapt care accelerează procesul de plasament al copiilor, care la rândul lui vizează fie reintegrarea în familia biologică, fie adopția.

Copiii cu nevoi particulare și specifice vor fi plasați la asistenți familiari profesioniști având o formare privind îngrijirea specială.

Pentru România :

Ținând cont de evoluțiile preconizate pentru următorul interval de timp, instituțiile abilitate au inițiat un proiect de ordonanță de urgență care să asigure reglementarea serviciilor de tip familial acordate copiilor separați, temporar sau definitiv, de părinții lor, respectiv: plasamentul în familia extinsă, la o persoană sau familie din rețeaua socială a copilului, plasamentul la o persoană sau familie de îngrijire și plasamentul la asistentul maternal.

Proiectul de act normativ realizează o prioritizare a acestor măsuri, în sensul că plasamentul se realizează cu prioritate în familia extinsă, iar în cazul în care acesta nu este posibil, se va urmări plasamentul acestuia la o familie sau persoană din rețeaua socială a familiei copilului și apoi la o familie sau persoană de îngrijire atestată în condițiile prezentei legi.

Plasamentul la un asistent maternal poate fi instituit numai dacă se face dovada că au fost explorate toate posibilitățile de instituire a plasamentului la o persoană sau familie, și numai dacă acesta nu a fost posibil.

Noțiunile de „persoană sau familie din rețeaua socială a copilului” și de „persoană sau familie de îngrijire” sunt un element de noutate, reprezentând totodată o detaliere și o nuanțare a noțiunii de „alte familii/persoane” menționate de Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

Prioritatea acordată familiei extinse și persoanelor și familiilor din rețeaua socială a copilului - alte rude, afini sau prieteni de familie față de care copilul a dezvoltat legături de atașament, are ca premisă necesitatea de a păstra identitatea copilului, de a-l menține într-un mediu familiar și de a atenua pe cât posibil șocul separării de părinți.

În ceea ce privește plasamentul la o persoană sau familie, sunt reglementate: identificarea, recrutarea, evaluarea și selecția familiilor și persoanelor care pot primi copii în plasament, stabilirea, punerea în aplicare și monitorizarea punerii în aplicare a măsurii plasamentului, drepturile și obligațiile familiilor și persoanelor care primesc copii în plasament, precum și drepturile copiilor aflați în plasament.

În ceea ce privește asistența maternală, sunt introduse prevederi detaliate și clare referitoare la evaluarea capacității unei persoane de a deveni asistent maternal, formarea asistenților maternali, acordarea și retragerea atestatului. Este introdusă obligativitatea existenței unei perioade de potrivire între copilul care urmează a fi plasat și asistentul maternal. Referitor la contractul individual de muncă al asistentului maternal, schimbările preconizate sunt menite să elimine discrepanțele existente până în prezent în raport cu Codul Muncii. Contractul individual de muncă urmează să fie încheiat pe perioadă nedeterminată, și nu pe o perioadă de trei ani, așa cum este în prezent. Drepturile recunoscute asistenților maternali includ: dreptul la concediu de odihnă - maxim 35 zile calendaristice pe an, dreptul la servicii de respiro pe perioada concediului de odihnă, a concediilor medicale sau în cazul unor evenimente deosebite în viața personală sau profesională; în aceste situații, copiii aflați în plasament vor beneficia de îngrijire la un asistent maternal de respiro sau în cadrul unui centru rezidențial de tip respiro. Sunt acordate anumite sporuri salariale, în funcție de complexitatea sarcinilor care le revin asistenților maternali, pentru continuitatea în activitate etc.

Pe lângă obligațiile, specific reglementate, care îi revin în ceea ce privește creșterea și dezvoltarea copilului, asistentul maternal are obligația să informeze în maxim 24 ore direcția generală de asistență socială și protecția copilului care îi monitorizează activitatea cu privire la orice schimbare survenită în situația lor personală, familială sau socială care ar putea să influențeze activitatea sa profesională și de a participa anual la cursurile de perfecționare profesională organizate de angajatori.

Un alt element de noutate este reprezentat de acordarea unei indemnizații de plasament în cuantum de 250 lei, pe durata plasamentului la familie sau persoană sau la asistentul maternal. Prin acordarea acestei indemnizații se asigură o acoperire mult mai bună a nevoilor copilului. Introducerea acestei indemnizații s-a realizat ca urmare a propunerilor primite din partea directorilor din cadrul Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, precum și a propunerii Asociației Directorilor de Servicii Publice Specializate în Asistență Socială și Protecția Copilului. Plata indemnizației de plasament se face către reprezentantul familiei sau persoana de plasament sau asistentul maternal, fiind eliminată procedura greoaie și dificilă a avansului spre decontare.

De asemenea, sunt introduse sancțiuni pentru nerespectarea de către asistenții maternali și de către angajații direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului a obligațiilor care le revin potrivit proiectului de ordonanță de urgență.

Descrierea activităților și sarcinilor

profesionale

2.1. Lista activităților și sarcinilor

A1	ÎNGRIJIREA COPILULUI (ținând cont de nevoile de bază)	A1.T1	Răspunde nevoilor fizice ale copilului
		A1.T2	Răspunde nevoilor psihice ale copilului
		A1.T3	Răspunde nevoilor de dezvoltare și de securitate ale copilului
A2	INTEGRAREA COPILULUI (la plasarea în familia de protecție)	A2.T1	Identifică modalitățile de integrare
		A2.T2	Pregătește și gestionează locul și rolul fiecărui membru al familiei de îngrijire
		A2.T3	Permite copilului ocrotit să identifice repere și să-și stabilească propriul rol în cadrul familiei de îngrijire
A3	SPRIJINIREA COPILULUI ÎN DEMERSUL EDUCAȚIONAL	A3.T1	Identifică particularitățile de dezvoltare ale copilului
		A3.T2	Sprrijină copilul în tranziția spre adolescență
		A3.T3	Favorizează autonomia și socializarea copilului și adolescentului
		A3.T4	Supraveghează și favorizează achiziționarea de cunoștințe școlare
		A3.T5	Sprrijină copilul și adolescentul în demersul de inserție socială și/sau profesională
		A3.T6	Pregătește și sprrijină copilul sau adolescentul la momentul separării de familia de îngrijire
		A3.T7	Gestionează situațiile de urgență și cele de criză
A4	SUȘȚINE COPILUL ÎN RELAȚIA CU PĂRINȚII (familia biologică)	A4.T1	Participă la menținerea și/sau consolidarea legăturilor dintre copil și familia sa (părinți, frați)
		A4.T2	Ajută copilul în înțelegerea statutului său de a fi situat între doi poli familiali
A5	LUCRUL ÎN ECHIPĂ	A5.T1	Participă la evaluarea calității plasamentului și la evaluarea nevoilor copilului, în cadrul reuniunilor echipei pluridisciplinare
		A5.T2	Participă la implementarea planului individualizat de protecție al copilului în ceea ce privește respectarea autorității parentale
A6	DEZVOLTA APTITUDINELE	A6.T1	tie să comunice
		A6.T2	Identifică locul în cadrul sistemului instituțional și juridic (al țării)

2.2 Descrierea sarcinilor profesionale

Unitatea de competență A1 : ÎNGRIJIREA COPILULUI (ținând cont de nevoile de bază)		
Competența A1T1 : Raspunde nevoilor fizice ale copilului		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : mobilizează resursele materiale în scopul ocrotirii copilului sau adolescentului (creează un spațiu de viață convenabil, respectând persoana și intimitatea sa).</p> <p>Activitatea 2 : Adapteaza ritmul de viață vârstei copilului sau adolescentului ocrotit, și dezvoltării acestuia</p> <p>Activitatea 3 : Propune o igienă de viață (alimentară și corporală) convenabilă, cu respectarea personalității și intimității copilului</p>	<p>Mobilizează resursele materiale și umane pentru a ajuta copilul în funcție de nevoile sale, de dezvoltarea și de istoricul său.</p> <p>Adaptează cadrul de viață, ritmul de viață și igiena de viață în funcție de dezvoltarea copilului, respectând personalitatea și intimitatea sa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa resurselor necesare în vederea asigurării unei calități optime a îngrijirii - Inadaptarea spațiului de locuit rezervat copilului ocrotit, în favoarea membrilor familiei asistentului maternal - Organizarea inadaptată a spațiului de locuit al familiei asistentului maternal (asigurarea ocrotirii copilului cu handicap) - Lipsa resurselor materiale în vederea utilizării de materiale adaptate
Competența A1T2 : Răspunde nevoilor psihice ale copilului		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : Ascultă copilul și inițiază momente în care au loc schimburi de informații</p> <p>Activitatea 2 : Promovează imaginea familiei biologice (legat de modul în care vorbește și cum vorbește copilului despre familia sa)</p> <p>Activitatea 3 : Favorizează consolidarea legăturilor care să răspundă nevoilor copilului sau adolescentului ocrotit.</p>	<p>Favorizează stabilirea de legături conform nevoilor copilului.</p> <p>Permite copilului să-și exprime emoțiile și viziunea asupra situației.</p> <p>Păstrează imaginea familiei biologice a copilului și vorbește despre aceasta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Judecăți negative legate de familia naturală - Diferențe de ordin cultural între familia de îngrijire și cea biologică - Rivalitate posibilă între familia de îngrijire și familia biologică - Incapacitatea familiei de îngrijire de a comunica într-o manieră favorabilă cu copilul (modele educaționale, absența comunicării) - Dificultăți în integrarea copilului cu privire la vârsta lui și capacitatea mentală
Competența A1T3 : Răspunde nevoilor de dezvoltare și de securitate ale copilului		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : participă la prevenirea riscurilor (</p>	<p>la în calcul nevoile primare ale copilului.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Reședința familiei asistentului maternal se află

<p>funcție de activități, vârsta copilului sau locurile frecventate)</p> <p>Activitatea 2 : aplică măsurile de prim ajutor în caz de accident</p> <p>Activitatea 3 : inițiază un tratament non-discriminatoriu raportat la alți membri ai familiei, și cu respectarea statutului fiecaruia</p>	<p>Reacționează eficient în situația de urgență.</p> <p>Identifică și veghează asupra locului ocupat de copil în familia sa de plasament pe parcursul plasamentului ca și asupra locului fiecărui membru al propriei sale familii.</p>	<p>la distanță de servicii, îngreunând accesul la servicii medicale, de urgență, etc.</p> <p>- Lipsa accesului la apă curentă în anumite zone</p>
--	--	---

**Unitatea de competență A2 : INTEGRAREA COPILULUI
(la plasarea în familia de protecție)**

Competența A2T1: Identifică modalitățile de integrare

Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : cunoaște particularitățile beneficiarului (istoria personală, vârsta, starea sănătății psiho-somatice)</p> <p>Activitatea 2 : achiziționează cunoștințe legate de modul de îngrijire a copilului sau adolescentului (deordin medical, educațional) și informații legate de profesioniștii implicați</p>	<p>Descoperă dificultățile copilului și ține cont de acestea.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dificultăți legate de comportamentul și personalitatea copilului ocrotit (timiditate, agresivitate, izolare) - Discrepanța între realitatea implicată de activitatea de îngrijire a unui copil în regim de asistență maternală și așteptările, legate de această activitate, pe care familia de îngrijire și le-a format

Competența A2T2: Pregătește și gestionează locul și rolul fiecărui membru al familiei de îngrijire

Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : pregătește membrii familiei în vederea ocrotirii copilului sau adolescentului</p> <p>Activitatea 2 : are în vedere adoptarea unui tratament nediscriminatoriu prin raportare la ceilalți membri ai familiei</p> <p>Activitatea 3 : Sprijina și încurajează pe fiecare în demersul de distribuire a sarcinilor, a timpului și a spațiului și propune modalități de manageriere a conflictelor.</p>	<p>Gestionează conflictele de autoritate, de loc între copil și membrii familiei de plasament.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prejudecăți - Discriminare - Persistența metodelor tradiționale de educație (ierarhia locurilor și rolurilor în structura familiilor)

Competența A2T3: Permite copilului ocrotit să identifice repere și să-și

stabilească propriul rol în cadrul familiei de îngrijire		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : Identifică și asigură locul copilului sau adolescentului în cadrul familiei sale, pe parcursul plasamentului, apelând și la resursele echipei pluridisciplinare</p> <p>Activitatea 2 : Stabilește o relație de încredere, în cadrul căreia permite copilului să-și exprime emoțiile, viziunea sa asupra unor situații, opiniile.</p> <p>Activitatea 3 : identifică problemele ce ar putea să decurgă din caracterul dual pe care îl implică ocrotirea (existența a două modele educative, două familii)</p>	<p>Este alături de copil în procesul de integrare în familia de plasament (îl ascultă, favorizează dialogul).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Membrii familiei asistentului maternal sunt insuficient pregătiți pentru ocrotirea unui copil în familie - Apariția rivalității și a sentimentelor de gelozie între copilul ocrotit și copiii asistentului maternal - Posibile rezistențe venite din partea diferiților protagoniști ai relației de îngrijire

Unitatea de competența A3: SPRIJINIREA COPILULUI ÎN DEMERSUL EDUCAȚIONAL		
Competența A3T1 : Identifică particularitățile de dezvoltare ale copilului		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : propune copilului un model educativ, ținând cont de planul individualizat de protecție, adaptat istoriei familiale, culturii și stadiului de dezvoltării.</p> <p>Activitatea 2 : Urmărește aspecte legate de calitatea relațiilor și latura emoțională, pe parcursul plasamentului</p> <p>Activitatea 3 : Cunoaște stadiile de dezvoltare psihoafectivă și problemele legate de dezvoltare</p>	<p>Propune copilului un model educativ în legătură cu proiectul personalizat care îl privește, îl adaptează în funcție de istoricul familial, de cultura sa, de etapa de dezvoltare în care se află.</p> <p>Permite copilului să-și exprime așteptările și proiectele personale.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Asistenții maternali nu solicită sprijinul din partea altor specialiști - Supraprotecția copilului - Discrepanță între stilul educațional al familiei de origine și noile exigențe - Depășirea obiceiurilor proaste ale copilului sau adolescentului
Competența A3T2 : Sprijină copilul în tranziția spre adolescență		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitate 1 : cunoaște particularitățile și etapele care trebuie parcurse în perioada adolescenței</p> <p>Activitatea 2 : Permite adolescentului să-și</p>	<p>Ascultă activ copilul.</p> <p>Recunoaște sentimentele copilului chiar atunci când acesta este incapabil să le verbalizeze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Comportament ostil al adolescentului față de asistenții maternali - Rezistențe din partea asistenților maternali în abordarea anumitor subiecte

<p>exprime așteptările și proiectele personale prin furnizarea de valori de referință și stabilirea limitelor</p> <p>Activitatea 3 : Cunoaște și este atent la comportamentele ce ar putea indica o conduită pre/delinventă (cunoaște organismele implicate in prevenire și protecție)</p>		(legate de sexualitate, droguri, alte subiecte tabu)
Competența A3T3 : Favorizează autonomia și socializarea copilului și adolescentului		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : Transmite valori, norme și coduri sociale</p> <p>Activitatea 2 : Cunoaște rolul părinților și al altor adulți în formarea identității copilului</p> <p>Activitatea 3 : Responsabilizează copilul în implicarea sa în activitățile cotidiene ale familiei (distribuirea competențelor)</p>	<p>Este alături de copil în învățarea regulilor de viață în societate.</p> <p>Responsabilizează copilul prin intermediul activităților cotidiene propuse.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nerespectarea particularităților culturale, sociale si etnice - Discrepanță între valorile culturale si tradiții - Lipsa de instituții și locuri care să faciliteze păstrarea identității etnice și religioase a copilului
Competența A3T4 : Supraveghează și favorizează achiziționarea de cunoștințe școlare		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : Supraveghează copilul sau adolescentul in activitățile școlare, ține legătura cu profesorii și participă la sedințele cu părinții</p> <p>Activitatea 2 : Sprijină achiziționarea de cunoștințe prin susținere în realizarea temelor și prin participarea la activitățile școlare</p>	<p>Reperează nevoile copilului în termeni de învățare și se străduiește să cunoască instrumentele, locurile și resursele pentru a le satisface.</p> <p>Însoțește copilul în timpul orientării sale profesionale.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nivelul scăzut de instrucție al asistentului maternal nu-i permite acordarea unui ajutor specializat - Nivel scăzut de instrucție al copilului - Accesul limitat la tehnologie în comunitățile izolate - Respect exagerat sau o neglijență totală a sistemului școlar sau a profesorilor
Competența A3T5 : Sprijină copilul și adolescentul în demersul de inserție socială și/sau profesională		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : organizează împreună cu adolescentul activități extrașcolare, activități culturale și de petrecere a timpului liber și</p>	<p>Permite copilului să se înscrie în mediul social în funcție de vârsta sa.</p> <p>Contribuie la dezvoltarea</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Inexistența serviciilor in localitățile de domiciliu ale asistenților maternali (si care nu permite accesul la activități sportive și culturale)

<p>îi stimulează abilitățile în acest domeniu</p> <p>Activitatea 2 : susține adolescentul în alegerile sale și în proiectele profesionale, participă la orientarea școlară și profesională.</p> <p>Activitatea 3 : susține menținerea de către adolescent a relațiilor sale cu prietenii și facilitează formarea de noi relații (încurajează activitățile de petrecere a timpului liber și cele sportive</p>	<p>autonomiei copilului.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Costuri crescute ale activităților - Atitudinea față de comportamentul inactiv al copilului
<p>Competența A3T6 : Pregătește și sprijină copilul sau adolescentul la momentul separării de familia de îngrijire</p>		
<p>Descrierea competenței</p>	<p>Rezultate așteptate</p>	<p>Puncte critice</p>
<p>Activitatea 1 : Înțelege conceptul de atașament și separare astfel încât să ofere un climat de îngrijire și sprijin "suficient de bun" care se permite construirea unui sentiment de securitate și stabilitate emoțională și psihică a copilului sau adolescentului</p> <p>Activitatea 2 : Discută cu copilul sau cu adolescentul aflat în îngrijire, oferă atenție și momente de discuții pe această temă</p>	<p>Pregătește copilul pentru viitoare separare de familia de plasament.</p> <p>Este alături de copil în acceptarea acestei separări.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Neînțelegerea noțiunii de atașament - Anxietatea resimțită de copil în legătură cu schimbările viitoare - Dificultăți din partea asistentului maternal în legătură cu gestionarea sentimentelor - Gestionarea situației particulare în care copilul sau adolescentul revine în cadrul familiei biologice
<p>Competența A3T7 : Gestionează situațiile de urgență și cele de criză</p>		
<p>Descrierea competenței</p>	<p>Rezultate așteptate</p>	<p>Puncte critice</p>
<p>Activitatea 1 : exprimă într-o manieră obiectivă interacțiunile dintre membrii familiei asistentului maternal și adolescentul ocrotit, ținând cont de opinia și interesul fiecăruia</p> <p>Activitatea 2 : solicită sprijinul diferiților membri ai echipei pluridisciplinare dacă situația evoluează</p>	<p>Gestionează situațiile de criză și face apel, dacă este necesar, la echipa pluridisciplinară.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dificultăți în a recunoaște deschis propriile limite și nevoia de ajutor = posibilă confuzie din partea asistentului maternal între a solicita ajutor și incompetență (lipsa profesionalismului) - Reacții inadecvate în situații de criză sau de urgență din partea asistentului maternal - Subestimarea importanței unei situații (nu este considerată ca fiind o urgență)

Unitatea de competență A4 : SUSȚINE COPILUL IN RELAȚIA CU PĂRINȚII (familia biologică)		
Competența A4T1 : Participă la menținerea și/sau consolidarea legăturilor dintre copil și familia sa (părinți, frați)		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : ține cont de apartenența socială și culturală a copilului fără a judeca</p> <p>Activitatea 2 : ține locul real sau simbolic părinților (prin referire la părinții cu care împart viața de zi cu zi)</p>	<p>Este alături de copil în construirea unei legături cu familia biologică.</p> <p>Contribuie la menținerea legăturilor existente între copil și familia biologică.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dificultăți întâmpinate în menținerea legăturilor - lipsa sau insuficiența informațiilor legate de familie - judecăți negative referitoare la familia naturală - costuri ridicate pentru realizarea întâlnirilor - refuzul familiei naturale - decalajul cultural dintre familia de origine și cea a asistentului maternal - distanța geografică față de părinți - motivele plasării - abuzul
Competența A4T2 : Ajută copilul în înțelegerea statutului său de a fi situat între doi poli familiali		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : ține cont în îngrijirea copilului de problemele legate de plasament (aspecte legate de suferință, de separare, loialitate, fenomene de apartenență și de identificare)</p> <p>Activitatea 2 : ține cont de sentimentele copilului sau adolescentului în legătură cu situația sa și îl sprijină să-și exprime sentimentele.</p>	<p>Procură cele necesare copilului plasat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pierderea încrederii în adulți - Refuzul sau incapacitatea copilului în a-și exprima sentimentele - Personalitate introvertită sau inhibată (ca și consecință a unui trecut traumatizant)

Unitatea de competență A5 : LUCRUL ÎN ECHIPĂ		
Competența A5T1 : Participă la evaluarea calității plasamentului și la evaluarea nevoilor copilului, în cadrul reuniunilor echipei pluridisciplinare		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : susține copilul în relațiile sale cu alți membri ai echipei</p> <p>Activitatea 2 : participă la întâlnirile echipei, oferă informații legate de viața cotidiană a copilului sau adolescentului</p>	<p>Prezintă elementele de observare în evoluția copilului.</p> <p>Informează colegii despre evoluțiile observate.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Costuri ridicate ale deplasărilor - Gestionarea documentelor administrative privind beneficiarul (gestionarea constrângerilor) - Confuzie privind rolurile și funcțiile diferiților membri ai

		echipei
Competența A5T2 : Participă la implementarea planului individualizat de protecție al copilului în ceea ce privește respectarea autorității parentale		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : participă la elaborarea planului individualizat de protecție al copilului</p> <p>Activitatea 2 : identifică și respectă locul, atribuțiile și responsabilitățile fiecărui profesionist și este capabil să-și stabilească locul între ceilalți specialiști</p> <p>Activitatea 3 : respectă principiul confidențialității</p>	<p>Aplică principiile de confidențialitate</p> <p>Ascultă și propune.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa relevanței planului de protecție a copilului - Schimbări frecvente ale măsurii de protecție - Legislația neclară în domeniul protecției copilului - Cunoașterea dreptului beneficiarului

Unitatea de competență A6 : DEZVOLTA APTITUDINELE PROFESIONALE		
Competența A6T1 : Are abilități de comunicare		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : cunoaște fundamentele comunicării (schema emițător / receptor, noțiunea de feedback, diferite tipuri de comunicare)</p> <p>Activitatea 2 : identifică obstacolele unei bune comunicări și le remediază</p> <p>Activitatea 3 : adoptă un mod de comunicare profesionist în contextul exercitării profesiei și cu diferiți interlocutori</p>	<p>Se exprimă în mod pertinent și profesionist.</p> <p>Adaptează comunicarea în funcție de regulile stabilite de către angajator în ceea ce privește discreția profesională.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Temperament favorizant unei bune comunicări (calm, diplomație, răbdare) - Timp insuficient alocat întrvederilor cu specialiștii - Capacitatea de a aduce în discuție achizițiile și aptitudinile profesionale
Competența A6T2 : Identifică locul în cadrul sistemului instituțional si juridic (al țării)		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : cunoaște cadrul legislativ și reglementările în domeniu : codul familiei, drepturile copilului, drepturile în ceea ce privește protecția copilului</p> <p>Activitatea 2 : se regăsește în cadrul sistemului de protecție socială și cunoaște diferitele instituții</p> <p>Activitatea 3 : cunoaște</p>	<p>Se regăsește în sistemul de protecție socială și cunoaște diferitele instituții</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Suficienta implicare in activitatea de formare a asistentilor maternali ar permite o bună cunoaștere teoretică - Abordarea profesionistă din partea asistentului maternal (cunoașterea drepturilor și obligațiilor meseriei sale)

statutul asistentului maternal profesionist		
Competența A6T3 : Adoptă o atitudine profesionistă		
Descrierea competenței	Rezultate așteptate	Puncte critice
<p>Activitatea 1 : utilizează valori profesionale : noțiunea de non-judecată în atingerea obiectivelor</p> <p>Activitatea 2 : își dezvoltă capacitatea da a păstra « distanta profesională» (fără a se lăsa dominat de sentimente, capacitatea de a sta la distanță)</p> <p>Activitatea 3 : participă la formare profesională și schimburile de experiență</p>	Identifică propriile nevoi profesionale.	<p>- Dificultăți legate de asistentul maternal :</p> <ul style="list-style-type: none"> - istoria personală - riscul de suprasolicitare - deschiderea către nou <p>- dificultăți de ordin finaciar și organizațional in vederea formării și monitorizării</p>

CONCLUZII

Pentru Bulgaria :

Dificultăți întâlnite :

Dificultatea principală în Bulgaria rămâne lipsa de transparență în ceea ce privește problema profesionalizării plasamentului familial – ce înseamnă « profesionalizarea » ? (Activitate remunerată, specializare sau altceva ... ?) este necesară ? nu corupe oare grija pentru copil? etc.).

Această profesie face parte din grupul de ocupații, numite « nespecializate » din punct de vedere al exigențelor de angajare ; în plus, profilul său nu este reglementat suficient de clar.

Progrese realizate :

Ocupația « Asistent maternal » este în mod esențial o profesie nouă. Modalitățile sale de exercitare contractuală sunt reglementate prin Legea protecției copilului din 2007. Abia în luna februarie 2011 a fost inclusă în Clasificarea ocupațiilor. Rămâne totuși reglementarea standardelor profesionale pentru recrutarea și formarea asistenților familiari, care constituie un pas înainte spre profesionalizarea plasamentului familial.

Perspective :

Cu ajutorul documentelor astfel elaborate, putem să depunem o propunere motivată pentru înscrierea ocupației « Asistent familial » în lista ocupațiilor existente la nivel național.

Pentru Ungaria:

Dificultăți întâlnite :

Reglementarea juridică și protocolul ocupației evocă adesea situații neconforme cu realitate. Familia de plasament nu primește sprijin psihologic continuu și adecvat. Familia de plasament trebuie să funcționeze deschis, fapt ce are o influență negativă asupra intimității. Formarea de bază a asistenților familiari face dificilă achiziția cunoștințelor necesare. Societatea are prejudecăți cu privire la asistenții familiari (plasament realizat din nevoi financiare). În plus, personalitatea asistentului este un criteriu influent în educația copiilor; ori, nu există un filtru cu privire la aceasta în sistemul de formare.

Progrese realizate :

Asistenții familiari sunt mai competenți, mai formați, psihologic mai puternici.

Perspective :

Prin formare, activitatea asistentului familial câștigă în eficacitate, fapt care accelerează procesul de plasament al copiilor, ce vizează fie reintegrarea în familia biologică, fie adopția. Copiii cu nevoi particulare și specifice vor fi plasați la asistenții familiari profesioniști ce au beneficiat de formare privind îngrijirea specială.

Pentru România :

Elaborarea referențialului ocupației pentru profesia de asistent maternal în România este de mare importanță pentru proiectul AFUE, dar și ca parte a procesului de integrare a experienței franceze în activitatea de certificare a asistenților maternali, în acord cu particularitățile din România.

Chiar dacă în România profesia de asistent maternal profesionist dispune deja de un referențial de sarcini și competențe, descoperirea principalelor activități legate de meserie,

de diferitele sarcini și acțiuni propuse pentru aceste activități și integrarea experienței franceze reprezintă fundamentul care va permite definirea competențelor și cunoștințelor respective, indispensabile asistenților maternali în practicarea profesiei.

Activitatea desfășurată în cadrul proiectului AFUE a evidențiat faptul că meseria de asistent maternal este afectată de evoluția acestui sector de activitate, în special în ceea ce privește dezvoltarea și evoluția legislației privind protecția copilului, dar și în raport cu dezvoltarea serviciilor sociale.

Dincolo de alte aspecte importante, acest referențial al ocupației contribuie și răspunde următoarelor nevoi:

- Recunoașterea ocupației și a calificării,
- Elaborarea unor standarde comune în cadrul Uniunii Europene, ceea ce va permite valorizarea serviciilor propuse și menținerea unei înalte calificări a specialiștilor. Totodată, această categorie de specialiști devine competitivă în cadrul unei piețe a muncii europene,
- Orientarea spre diversitate în cadrul ofertei de servicii sociale,
- Nevoia de creștere a salariilor, astfel încât această profesie să devină mai atractivă.

Raportat la competențe, asistentul maternal profesionist trebuie:

- să poată răspunde noilor exigențe ale legislației privind protecția copilului,
- să fie capabil să se adapteze noilor condiții de piață și să utilizeze posibilitățile de dezvoltare propuse de aceasta,
- să utilizeze noile metode și tehnologii, precum și echipamente moderne.

RO reprezintă baza care folosește formatorilor și profesioniștilor în fiecare etapă a procesului de creare a Dispozitivului de formare și aplicare a obiectivelor pedagogice operaționale.

Extragerea competențelor pentru a identifica cunoștințele esențiale în exercitarea acestei ocupații face parte din acest referențial la ocupației. Totodată, acest referențial joacă un rol important de mediator între diferiții parteneri implicați în conceperea și elaborarea dispozitivelor de formare.

În mediul profesional, Referențialul Ocupației astfel elaborat poate fi utilizat în practica cotidiană ca instrument de management al resurselor umane, în vederea evaluării competențelor unui salariat. Mai este util și ca sursă de informare pentru toate organismele de informare și orientare profesională.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Pentru Bulgaria :

- Legea de protecție a copilului
- Reglementări de aplicare a Legii de protecție a copilului
- Legea privind formarea și calificarea profesională
- Metoda privind condițiile și manierele
- Méthode des Conditions et modurile puse la dispoziția serviciului social « Accueil familial », AAS
- Clasificarea națională a meseriilor și funcțiilor
- Reglementări cu privire la condițiile de autorizare ce trebuie respectate de candidat, alegerea și validarea familiilor de plasament 2007
- Codul Muncii

Pentru Ungaria :

- „Rolul și responsabilitatea autorităților de protecție a copilului cu privire la prevenția și tratamentul relelor tratamente și neglijarea copiilor”, caiet metodologic al Ministerului Afacerilor Sociale și Familiei, colectate de Erika Katonáné Pehr după texte de Mária Herczog, Magda Révész, Irén Mentuszné Terék. 2004. Budapesta, Ministerul Sănătății, Afacerilor Sociale și Familie.
- Legea privind protecția copilului de până la 10 ani
<http://www.szmm.gov.hu/main.php?folderID=16414>
- Decretul nr. 149/1997 (30/09) privind autoritățile de tutelă și procedura de protecție a copilului și tutelă
- Decretul Ministerial nr. 15/1998 cu privire la sarcinile și condițiile de funcționare a instituțiilor de ajutor social pentru copii, a instituțiilor de protecție a copilului și a persoanelor care asigură îngrijiri personalizate
- Legea nr. 31/1997 cu privire la protecția copiilor și gestiunea relativă a tutelei
- Furtuna adolescenței văzută de un clinician - Animula 2007.
- Aronson, Elliot : „Animalul social”, Akadémiai Kiadó, 2008.
- Adaptări după rapoartele specialiștilor Serviciului de ajutor a familiei și ajutor social pentru copii „Esztergár Lajos” și a notelor de control metodologic a serviciilor de ajutor social pentru copii din departamentul Baranya.
- Constatările și rezultatele cele mai importante ale raportului Ombudsman cu privire la serviciile de ajutor social pentru copii; Familia, Copilul, Adolescentul; 4/2004
- Bagdy, Emőke: Psihofitnes, Animula Kiadó
- Balavány, György: Cu 2 mame, Magyar Nemzet (Anexele MN) nr. 18/03/2006
- Barnes, Gill Gorell : Terapia familiei 2. Familia, terapie, îngrijiri ; Animula
- Bede, Nóra – Vida, Zsuzsanna : Plasamentul în familia de îngrijire în control ; Familia, Copilul, Adolescentul, nr. 3/2001
- Beöthy-Fehér, László : Reglementarea input-ului (Cota de input în îngrijirea copilului) Familia, Copilul, Adolescentul, nr. 5/2004, pp. 26-30.
- Berg, Insoo Kim : Terapia familiei 5. Consultare cu familiile cu probleme multiple ; Animula
- Bowlby, John : Baza securizată, Animula Kiadó 2009.
- Büki, Péter – Negrea, Vídia : Îngrijirea profesională a copiilor cu nevoi specifice în cadrul protecției copilului ; Familia, Copilul, Adolescentul, nr. 2/2000. pp. 36-37.
- Büki, Péter : Principii și drepturi fundamentale în organizarea îngrijirii copiilor și adolescenților cu nevoi specifice; Kapocs, nr. 1/2/2002, pp. 42–45.

- Byng-Hall, John : Terapia familiei 9., Lucrul meu în documentele familiei, Animula 1995.
- Chapman, Gary : Acordat adolescenților, Harmat Kiadó, 2007.
- Caiete de terapia familiei, prima parte ; Animula Kiadó, 2001
- Cseres, Judit : Analiza îngrijirilor ulterioare. ; Kapocs, II/februarie 2003
- Dr Filó-Dr Katonáné : Drepturile copiilor, protecția copilăriei ; HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft.
- Dr. Filó, Erika – Dr. Katonáné dr.Pehr, Erika : Protecția copilăriei, tutela ; HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest a1998
- Dr. Kálmánchey, Márta : Problemele psihice ale copiilor care trăiesc în familii de plasament; Familia, Copilul, Adolescentul, nr. 2/2001. pp. 24-29.
- Feuer, Mária réd. : Teoria și practica asistenței familiale ; Akadémiai Kiadó 2008.
- Fuller, Andrew : Copii dificili ; Scolar Kiadó, 2009.
- Fülöpné Andrékó, Klára: Posibilități de tratament a problemelor de învățare și de comportament la copiii din familiile de plasament, dificultățile profesioniștilor; Kapocs, n° II/6/2003. pp. 46-50.
- Gáspár, Károly : Manual de protecție a copilului și tutelei ; KJK KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapesta, 2003
- Suportul profesional în protecția copilului (Completare de informații pentru studenți) ; red. Domszky, András, NCSSZI, Budapesta 2005.
- Habony Ferencné : Viața după naștere – Un an și jumătate din viața unui asistent familial de criză ; Familia, Copilul, Adolescentul, nr. 4/2003, pp. 21-25
- Hanák, Katalin : Societatea și protecția copilului ; Akadémiai Kiadó, Budapesta, 1983, p. 15.
- Herczog, Mária : Dilemele protecției copilului ; Pont Kiadó, Budapesta 1997
- Herczog, Mária : Împreună sau separat, Publicații economice și juridice
- Herczog, Mária : Relele tratamente ale copilului
- Herczog, Mária : Manual de protecția copilului ; KJK KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapesta, 2003
- Kádas, István : Analiza competențelor pentru asigurarea funcțiilor asistentului familial (Caiet metodologic) ; Kapocs, aprilie 2005, pp. 44-50.
- Kernberg, PF : Probleme de personalitate ale copilului și adolescentului, Animula 2000.
- Kothencz, János : De la noi ... pentru noi I. ; Fondation Ágota, Szeged, 2009.
- Králné Szabó, Piroska : reflecții cu privire la relația asistenților familiari și părinții biologici ; Familia, Copilul, Adolescentul, nr. 3/1999
- Kulcsár, Mariann : Evoluțiile menținerii contactului cu frații și surorile din familia de plasament în diferite locații în cadrul îngrijirii elementare; Kapocs, II/6/2003. pp. 40-45.
- Lerner, Harriet : Musafirii nepoftiți, Park Könyvkiadó
- Mérei-Binét : Psihologia copilului, Medicina Könyvkiadó 2004.
- Minuchin, Patricia : Din criză în criză, Animula Kiadó 2002.
- Otti Ernőné – Mitták, Tünde – Herczegh, Ágnes : Analiza observării destinului copiilor plasați temporar ; Familia, Copilul, Adolescentul, nr. 4/2004, pp. 20-27.
- Payer Istvánné Balogh, Ildikó : Șansele menținerii contactelor biologice în cazul copiilor plasați în rețelele de asistenți familiari neguvernamentali ; Kapocs, aprilie 2004, pp. 60-64.
- Pikó, Bettina : Tinerețe și vicii ; L'Harmattan 2005.
- Pincus, Lily-Dare, Christopher : Secrete în familie – Terapia familiei 18, Animula 2007.
- Popper-Ranschburg : Femei sărace, bărbați săraci, Saxum Kiadó
- Popper-Ranschburg-Vekerdy-Herskovits : Secretul viitorului nostru : copilul ..., Saxum Kiadó

- Ranschburg, Jenő : Obscucole pe drum, Saxum Kiadó 2007.
- Ranschburg, Jenő : Mică carte pentru părinți, Saxum Kiadó 2009.
- Ranschburg-Vekerdy : Discuții ; Park Könyvkiadó 2007.
- Somfai Balázs : Menținerea contactului ; HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó 2008.
- Strasser, Freddie-Randolph, Paul : Caietele atelierului pentru cartea Meditație deschisă 2008.
- Szabóné Szilágyi, Zsuzsa – Dr. Patkó, Kornélia (red.) : Putem să vă ajutăm? Ghid practic pentru îngrijirea psihologică și medicală a copiilor și adolescenților ; Asociația FICE din Ungaria, Budapesta, 2001.
- Abuzul sexual în familie, Animula
- Szikulai, István – Büki, Péter : Experimentele transformării sistemului instituțional al protecției copilului; Belügyi Szemle nr. 1/2002, pp. 113-122.
- Szikulai, István : Întrebări – cheie ale evoluției protecției copilului ungar – etapele unei posibile strategii profesionale ; Kapocs, octombrie 2004, pp. 58-64.
- Szöllősi, Gábor : Elemente europene în îngrijirea socială și protecția copilului ; Drept unguresc, 8/1996, pp. 486–490.
- Szöllősi, Gábor : Dreptul social și protecția copilului ; Universitatea din Pécs – Facultatea de Drept, Secția Formare Profesională, Pécs 1998
- Tóth, Judit Nikoletta : Situația îngrijirii profesionale și protecției copilului în secolul XX ; Institutul Național de Statistică, Budapesta, 2004. p. 30. (+ 25 tablou)
- Autres : Deák, Ferenc : Protecția copilului și resocializarea ; Noua Revistă pedagogică, septembrie 1997
- Tüski, Anna : Utilizarea metodelor străine în protecția copilului în Ungaria; Kapocs, decembrie 2002, pp. 38-44.
- Vajda, Zsuzsanna : psihologia educației ; Osiris Kiadó 2005.
- Veczkó, József : Protecția copilului, Editura Națională a Manualelor Școlare 2007.
- Vekerdy, Tamás : Psihologia răspunde noutății ; Sanoma Kiadó 2005.
- Vekerdy, Tamás : Părintele întreabă 2. ; Sanoma Kiadó 2008.
- Vekerdy, Tamás : De unde? Încotro? ; Holnap Kiadó 2007.
- Vida, Zsuzsanna : Menținerea contactului între copiii care trăiesc în familii de plasament ; Kapocs, april 2003, pp. 50-52.
- Winnicott, Donald : Dezvoltarea afectivă și mediul ; Ú-M-K 2004.
- Winnicott, Donald : Copilul, familia, mediul, Animula Kiadó 2000

Pentru România:

- Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Rolul și responsabilitățile asistenților sociali în protecția și promovarea drepturilor copilului, București : Editura Trei, 2006
- Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Drepturile Omului în Protecția Copilului - Ghid de Bună Practică, București 2005.
- Bendit, René (edt), LINII DIRECTOARE, METODOLOGII ȘI INSTRUMENTE PENTRU O ABORDARE ORIENTATĂ SPRE LUMEA REALĂ A SERVICIILOR PENTRU COPIII ÎN SITUAȚII DE RISC, DIN PERSPECTIVĂ SOCIALĂ ȘI PEDAGOGICĂ- Manual teoretic și practic pentru factorii decizionali și personalul din domeniu, elaborat în cadrul proiectului „Creșterea calității serviciilor destinate copilului care a săvârșit fapte penale și nu răspunde penal”, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, București 2009.
- Manual pentru implementarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea Drepturile Copilului - București: Vanemonde, 2006

- O'Donnell, Dan; Seymour, Dan, Protecția Copilului - un manual pentru parlamentari, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, București 2004
- Shanti, George; van Oudenhoven, Nico, Actori în îngrijirea familială substitutivă, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, București 2009.
- UNICEF, România și Convenția cu privire la Drepturile Copilului – București : Vanemonde, 2009

Legislație

Baza legislativă națională

- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- Legea nr. 273/2004, privind regimul juridic al adopției
- HG 679/2003 privind condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului maternal profesionist
- Ordinul 35/2003 privind aprobarea Standardelor minime obligatorii pentru asigurarea protecției copilului la asistentul maternal profesionist și a ghidului metodologic de implementare a acestor standarde
- Hotărârea 1437/2004 privind organizarea și metodologia de funcționare a comisiei pentru protecția copilului
- Ordinul 288/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului
- Ordinul 137/2003 privind aprobarea Programei analitice a cursurilor de formare profesională pentru asistenții maternali profesioniști
- LEGE nr. 326 din 8 iulie 2003 privind drepturile de care beneficiază copiii și tinerii ocrotiți de serviciile publice specializate pentru protecția copilului, mamele protejate în centre maternale, precum și copiii încredințați sau dați în plasament la asistenți maternali profesioniști
- Codul familiei

Baza legislativă internațională

- Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la această convenție, ratificată prin Legea nr. 30/1994;
- Carta socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996, ratificată prin Legea nr. 74/1999;
- Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, republicată;
- Protocolul facultativ la Convenția cu privire la drepturile copilului, referitor la vânzarea de copii, prostituția copiilor și pornografia infantilă, semnat la New York la 6 septembrie 2000, ratificată prin Legea nr. 470/2001;
- Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane, adoptată la 3 mai 2005, deschisă spre semnare și semnată de România la Varșovia, la 16 mai 2005, ratificată prin Legea nr. 300/2006;
- Convenția europeană asupra cetățeniei, adoptată la Strasbourg la 6 noiembrie 1997, ratificată prin Legea nr. 396/2002;
- Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, ratificată prin Legea nr. 100/1992.
- Convenția europeană asupra recunoașterii și executării hotărârilor în materie de încredințare a copiilor și de restabilire a încredințării copiilor, adoptată la Luxembourg la 20 mai 1980, ratificată prin Legea nr. 216/2003;
- Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 182/1999 privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor și acțiunea imediată în vederea eliminării lor,

- adoptată la cea de-a 87-a sesiune a Conferinței Generale a Organizației Internaționale a Muncii la Geneva la 17 iunie 1999, ratificată prin Legea nr. 203/2000;
- Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul României și Organizația Internațională a Muncii privind eliminarea muncii copilului, semnat la Geneva la 18 iunie 2002, aprobat prin Hotărârea nr. 1156/2002;
  - Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 105/1957 privind abolirea muncii forțate, ratificată prin Legea nr. 140/1998;
  - Convenții ale Organizației Internaționale a Muncii, ratificate prin Decretul nr. 83/1975;
  - Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, a Protocolului privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, precum și a Protocolului împotriva traficului ilegal de migranți pe calea terestră, a aerului și pe mare, adoptate la New York la 15 noiembrie 2000, ratificată prin Legea nr. 565/2002;
  - Recomandarea nr. 19/2006 a Consiliului de Miniștri a Consiliului Europei către statele membre, referitoare la politicile care vizează susținerea parentalității pozitive;
  - Recomandarea nr. 5/2005 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind drepturile copiilor instituționalizați;
  - Recomandarea nr. 1286/1996 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei privind o strategie europeană pentru copii;
  - Rezoluția nr.97/1996 Consiliului Europei și a reprezentanților guvernelor țărilor membre în cadrul Consiliului privind Egalizarea Șanselor pentru Persoanele cu Handicap;
  - Regulile standard ale ONU privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap adoptată cu ocazia celei de a 48-a sesiuni din 20 decembrie 1993 (Rezoluția 48/96).

PARTENERI

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

BULGARIE

Université «St Kliment d'Ohrid» de Sofia (Promoteur du projet)

boul. Shipchenski Prohod 69 A, 1574 Sofia - Bulgarie
Tel 0035929706206
Fax 0035928722321
<http://www.fnpp.uni-sofia.bg>
Personnes de contact:
Nelly PETROVA - DIMITROVA (Email: npetrova_dimitrova@abv.bg)
Hristina OTZETOVA (Email: kristi_o@abv.bg)

Institut des Activites et des Pratique Sociale (SAPI)

Liulin planina 22, A, fl. 2, Bulgaria, Sofia 1606
Tel: 0035928524713
Fax: 0035929533147
www.sapibg.org
Personnes de contact:
Nadia STOJKOVA (Email: nstoykova@sapibg.org)
Yanitza NEDELICHEVA (Email: nedelcheva.yanitza@gmail.com)

Agence nationale pour l'éducation et la formation professionnelle (NAVET)

www.navet.government.bg
Personnes de contact:
Penka NIKOLOVA (Email: p.nikolova@navet.government.bg)

FRANCE:

Groupement d'Intérêt Public - Formation et Insertion Professionnel de l'Académie de Grenoble (GIPFIPAG)

5 rue Roland Garros, 38320 Eybens - France
Tel 0033456524641
Fax 0033456524650
<http://www.ac-grenoble.fr>
Personnes de contact:
Jean Noël PACHOUD (Email: jean-noel.pachoud@ac-grenoble.fr)
Catherine CHABOUD (Email: catherine.chaboud@ac-grenoble.fr)

Greta Nord Isère - Centre de formation continue

Tel : 0033474280486
www.gretani.com
Personne de contact:
Marianne CIVIDINO-REYNAUD (Email: mariette.cividino-reynaud@ac-grenoble.fr)

Greta VIVARAIS PROVENCE (Evalueateur)

Pôle Les Catalins Montélimar
Tel 0033475006126
Fax 0033671109554
Personne de contact:
Patrick NICOLAS (Email: patrick.nicolas@ac-grenoble.fr)

HONGRIE:

Université de Pécs (Hongrie)

Szántó Kovács János u. 1/b., 7633. Pécs - Hongrie
Tel 003672501500
Fax 003672251100
<http://www.pte.hu>
Personnes de contact:
Maria HUSZ (Email: husz@feek.pte.hu)

ROUMANIE:

Association PARTENER - le Groupement d'Initiative pour le Développement Local de Iasi

Str. Vasile Conta, nr. 42, 700106 Iasi - Roumanie
Tel 0040232217884
Fax 0040232270502
<http://www.asociatia-partener.ro>
Personnes de contact:
Catalin ILASCU (Email: catalin@asociatia-partener.ro)

Université «Alexandru Ioan Cuza» de Iasi

Bulevardul Carol 1 nr. 11, 700506 Iasi - Roumanie
Tel 0040232201028
Fax 0040232210660
<http://www.uaic.ro>
Personne de contact:
Contiu SOITU (Email: soitucontiu@yahoo.com)

Direction departementale pour la protection des droits de l'enfant Iasi

Strada Vasile Lupu, nr. 57A, Iasi, Roumanie
Tel 0040232477731
Fax 0040232279654
www.djpcd.ro
Personne de contact:
Florin ION (Email: florinion@djpcd.ro)

ROUMANIE

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene.

Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.